

Rookvrij bij het voetballen én kaatsen blijkt lastig in de praktijk

GEZONDHEID

Ate Hoekstra

Leeuwarden | Roken is bij een groeiend aantal sportverenigingen in Fryslân niet toegestaan. Stonden er in 2021 nog 43 Friese sportterreinen te boek als geheel rookvrij en 58 als gedeeltelijk, het afgelopen jaar waren dat er respectievelijk 54 en 70. Dat blijkt uit een recent rapport van GGD Fryslân.

Het streven van GGD Fryslân om de Friese sportverenigingen in 2025 volledig rookvrij te maken, is desondanks nog een behoorlijke ambitie. Verschillende verenigingen willen niet aan een verbod omdat ze bijvoorbeeld vrezen dat ze dan vrijwilligers kwijtraken, zeggen Akke Hofstee en Jantsje Heeringa, programmaleiders van het GGD-programma Rookvrije Generatie Fryslân.

„Ik snap dat ferieningen gastfrij wêze wolle, mar ast nei de bioskoop ta giest of yn it fleantúch stapst, giest der dochs ek akkoart mei datst in pear oeren of langer net smoke meist?“, zegt Hofstee.

Voorals bij kaats- en fierljepverenigingen is het volgens Hofstee en haar collega Jantsje Heeringa lastig om een rookverbod onder de aandacht te krijgen. „Dêr krije we noch gjin grip op“, vertelt Heeringa in het kantoor van GGD Fryslân in Sneek. „Wat no bart, is dat in sportfjild smookfrij is as it troch de fuotbalferiening brûkt wurdt, mar dat der wol smookt wurdt as der in pear oeren letter op it fjild keatst wurdt.“

GGD Fryslân is van plan om dit jaar actief contact te zoeken met de kaats- en fierljepbonden. „Wy sille de útlizze dat bern net mei reek kon-



Een bord van Rookvrije Generatie Fryslân bij het voetbalveld van FC Burgum. Foto: Marcel van Kammen

frontearre wurde moatte, en dat smoken en sport net byelkoar hearre“, zegt Hofstee.

Praktische worsteling

Marco Hoekstra, directeur van de Koninklijke Nederlandse Kaatsbond (KNKB), herkent de problematiek. Volgens Hoekstra geldt er in de kantine van kaatsverenigingen wel een rookverbod, maar is het een uitdaging om het kaatsveld rookvrij te krijgen. „Faak bist de hiele dei, of in grut part fan de dei, op it fjild. Hoe hanthavenje je dan sa'n ferbod en is dêr draachflak foar? Wy fernimme dat ferieningen dêrmei wrakselje.“

De KNKB zelf steunt het verbod en heeft het onlangs nog met de verenigingen besproken, aldus Hoekstra. „Wy stimulearje it aktyf, mar ik tink dat der noch wol wat tiid oerhinne giet foardat wy ek hielendal smookfrij binne“, aldus Hoekstra.

Ook bij de fierljepverenigingen staat het onderwerp op de agenda, verzekert Etty Kramer-Spriensma, voorzitter van het Frysk Ljeppers Boun. Wat het volgens haar moeilijk maakt, is dat de terreinen niet allemaal van de vereniging zijn en dat ze niet allemaal afgesloten zijn. „Mar wy wurkje der grif oan. Dizze simmer sille der by de entrees fan alle wedstriden buorden stean mei it fersyk om bûten it terrein te smoken.“

GGD Fryslân komt zowel de kaats- als de fierljepverenigingen graag tegemoet, zegt projectleider Heeringa. „Wy hawwe hiele moaie Fryske taalige buorden ('Us terrein is smookfrij'). Dy passe goed by dizze typyske Fryske sporten.“

Niet alleen kaats- en fierljepverenigingen vinden een rookverbod nog geregeld lastig. Verschillende voetbalclubs deinzen er ook voor terug. Sommige van hen vinden dat de gemeente over een dergelijk verbod

hoort te beslissen, aldus Heeringa. „Mar it is better as de feriening der sels oer beslút. Oars krijt it in oplein karakter en dat falt net altyd goed.“

Buiten de sport ontstaan eveneens meer rookvrije omgevingen, met name om kinderen uit de rook te houden. Maar ook daar is nog niet iedereen overtuigd, blijkt uit het GGD-rapport. Zo is een van de acht Friese kinderboerderijen niet rookvrij, is een van de vijf attractieparken niet rookvrij en is het van zes Friese zwembaden onbekend in hoeverre er al dan niet gerookt mag worden.

Welke kinderboerderij en welk attractiepark geen rookverbod hebben, willen Heeringa en Hofstee niet zeggen. „It kin ferskate oarsaken hawwe. Miskien smookt de eigener sels, of miskien is men bang foar in oar beslisse te moaten“, zegt Hofstee.

Kinderopvang

Zelfs de kinderopvang is niet altijd geheel rookvrij. Binnen in de opvang geldt altijd een rookverbod, maar in tegenstelling tot een schoolplein hoeft een buitenterrein van de kinderopvang bij wet niet per se rookvrij te zijn. Hofstee: „In smookfrij bûtenterrein is yn de praktyk bytiden hiel lestich, bygelyks omdat de opfang by in âldereinsintrum is of by in multyfunksjoneel sintrum.“

Sancties opleggen als er ergens toch wordt gerookt, heeft volgens de projectleiders weinig zin. „It is better om in posityf beanningsbelied te hawwen. Bygelyks dat ferieningen dy't wol smookfrij binne mear sub-sydze krije fan de gemeente“, aldus Heeringa.

GGD Fryslân hoopt dat er in 2040 niemand nog begint met roken.

Laatste testlocatie dicht

CORONAVIRUS

Theo Klein

Leeuwarden | GGD Fryslân sluit vrijdag de laatste testlocatie voor corona. Aanleiding is het besluit dat zorgminister Ernst Kuipers vrijdag nam, waarin hij stelt dat testen niet meer nodig is.

De afgelopen weken sloot GGD Fryslân al op eigen initiatief vier van haar vijf testlocaties omdat er bijna geen vraag meer was naar testen. De gezondheidsinstantie blijft tot en met 17 maart nog testen afnemen voor mensen die een herstellbewijs nodig hebben. Sommige landen vragen naar een Digitaal Corona

Sinds 1 juni 2020 nam GGD Fryslân 1.044.841 testen af

Certificaat. Die kun je onder andere krijgen met een herstellbewijs. Na 17 maart zijn alle testlocaties van de GGD'en gesloten en nemen commerciële partijen het testen over.

Sinds 1 juni 2020 nam GGD Fryslân 1.044.841 testen af en sinds 6 januari 2021 werden 1.351.511 vaccinaties tegen corona gezet, op vaste en mobiele locaties. Dit voorjaar komt er geen nieuwe vaccinatieronde tegen corona. Alleen mensen met een medisch hoog risico en een verwijzing kunnen een extra herhaalprik krijgen. Daarnaast kunnen mensen van twaalf jaar en ouder die nog geen prikken uit de basisserie of een herhaalprik hebben gehaald nog steeds terecht bij de dienst.

Advertentie

Maak links de grootste.



Kies sociaal. Stem PvdA.